Το όνομα προσελκύει και τη χάρη (Ηλιάδης Σάββας, Δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 4 Ιουνίου, 2016

«Όποιος έχει τ' όνομα θα 'χει και τη χάρη». (Λαϊκό απόφθεγμα)

Όταν τα καθημερινά πράγματα της ζωής προσπαθεί να τα βλέπει ο καθείς κάτω από το φως της πάτριας ρωμαίικης Παράδοσής μας, τότε, χωρίς να διαθέτει ιδιαίτερη παρατηρητικότητα, υποπίπτουν στην αντίληψή του, «οι αποκλίσεις», «οι εκτροπές», «τα κενά», από το γνήσιο, το παραδεδομένο. Λίγη παιδεία και εντρύφηση στο πνεύμα αυτό, μέσα από τη γνώση της ιστορίας (εθνικής και εκκλησιαστικής), που πάντα προσφερόταν «ανάπηρη» από το σχολείο, αλλά και από την ανατροφή που παρέχεται από την οικογένεια, η οποία, δυστυχώς «απορροφήθηκε» κι αυτή, χωρίς αντιστάσεις, από την κοσμική δυτικόφερτη νοοτροπία, θα ήταν αρκετή να κρατήσει ζωντανό το αισθητήριο και να ακολουθηθεί η μέση οδός, σύμφωνα με τα δεδομένα της τρέχουσας πραγματικότητας.

Υπάρχουν ονοματοδοσίες και τίτλοι και ταμπέλες και «σήματα κατατεθέντα» και γραπτά αναρτημένα σε δημόσιο χώρο, έχοντας διατυπωμένο το σημαίνον (τον τίτλο, την ταμπέλα) ελλιπές ή αποκλίνον ελαφρώς ή και πλήρως, ως προς τον προσδιορισμό του σημαινομένου (αυτού που θέλει να πει, να ορίσει επί της ουσίας του πράγματος). Με απλά λόγια, αυτό που γράφεται, να μην είναι ικανό και αρκετό να εκφράσει το έργο που θα τελεσθεί αντίστοιχα στο ονοματοδοτούμενο.

Δεν θα αναφερθούμε σε υβριστικά και αισχρά και τα προσβάλλοντα «τη δημοσία αιδώ», διότι θα περιοριστούμε στον ιερό στίβο της Παιδείας και των κάθε είδους ευαγών, φιλανθρωπικών και λοιπών παρόμοιων ιδρυμάτων, τα οποία δεν έχουν σχέση μ' αυτά. Γενικά, οι δημόσιες επιγραφές και εικόνες, θα μπορούσαμε να πούμε πως αποτυπώνουν με έμμεσο τρόπο, αλλά καθοριστικό, το ποιόν της κοινωνίας και τον ηθικό και πνευματικό προσανατολισμό της. Αλλά ερχόμαστε στο προκείμενο.

Θα θέλαμε, λοιπόν, να κάνουμε καλοπροαίρετα μια πρόταση για τις ονομασίες των κοινωφελών και ευαγών αλλά και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, παίρνοντας αφορμή από τους παιδικούς σταθμούς, χωρίς βέβαια, επαναλαμβάνουμε, να εννοούμε, επ' ουδενί, πως υπάρχει σχέση ή μπορεί να γίνει σύγκριση με τα αγοραία φαινόμενα. Ξέρουμε τη σοβαρότητα του έργου τους, αφού ασχολούνται με παιδιά. Μια γνώμη για το καλό των παιδιών και του μέλλοντος της πατρίδας μας.

Περιερχόμενοι το διαδίκτυο, είδαμε τις ονομασίες πολλών απ` αυτούς: ΚΑΡΑΜΕΛΙΤΣΑ, BALLON LAND, ΤΟ ΡΟΖ ΜΠΑΛΟΝΙ, ΤΟ ΡΟΔΙ, ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΣΠΙΤΟ, ΚΑΡΑΜΕΛΕΝΙΑ, ΛΙΛΙΠΟΥΠΟΛΗ, ΜΑΓΙΚΟ ΠΑΛΑΤΙ, ΤΑ ΖΑΒΟΛΑΚΙΑ. Παρακάτω σπουργιτάκια, μελισσάκια κ.λπ. Αυτές ήταν μερικές από τις αμέτρητες παρόμοιες.

Ελάχιστοι είχαν ονομασία με αναφορά σε κάποιο πρόσωπο ή γεγονός σημαντικό. Κάποιον, που υπηρέτησε την ανθρωπότητα και ιδιαίτερα τα παιδιά. Κάποιον μεγάλο παιδαγωγό. Κάποιον ήρωα, που έσωσε παιδιά σε καιρό πολέμου ή σε επέλαση βαριάς θεομηνίας. Κάποιον γιατρό, που ανακάλυψε θεραπεία σε παιδική ασθένεια. Κάποιον μικρό σε ηλικία άγιο ή κάποια αγία, που ήταν μητέρα μικρού αγίου. Κάποιον δάσκαλο, που έδειξε θυσιαστική αγάπη στα παιδιά ή βρήκε μια μέθοδο, ας πούμε, για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Κάποιο παιδί, που έκανε κάτι αξιοθαύμαστο σε σχέση με την ηλικία του. Κάποιο ιστορικό γεγονός, όπου αγωνίστηκαν παιδιά ή έδωσαν παράδειγμα αγάπης και αυτοθυσίας. Κάποιον τόπο, που έχει σχέση πάλι με ανάλογα γεγονότα και πρόσωπα.

Απλοϊκό το επόμενο ερώτημα: Είναι δυνατό να δώσουμε όνομα σε ένα στρατόπεδο: «Ο χαρτοπόλεμος» ή το χειρότερο: «Ο Πήλιος Γούσης»; Σε ένα νοσοκομείο: «Θεραπευτήριο η Φαντασία» ή το χειρότερο: «Οι Κομπογιαννίτες»; Σε ένα γηροκομείο: «Τα παιδία παίζει»; Σε ένα ορφανοτροφείο: «Η Ινώ»; Ακραία τα παραδείγματα, θα πει κάποιος.

Αν είναι ακραία τα παραδείγματα, που πράγματι είναι, ας φέρουμε τότε για παράδειγμα έναν παιδικό σταθμό, που ξέρουμε πως έχει το όνομα «Θεοτόκος». Ναι, «Θεοτόκος»! Το κυρίως όνομα, που ταιριάζει σε παιδικό σταθμό! Κι εδώ ακραίο; Καθόλου! Το καταλληλότερο όνομα, όχι μόνο για παιδικό σταθμό αλλά και για οποιοδήποτε ίδρυμα, που εργάζεται στην υπηρεσία του ανθρώπου. Το όνομα της Παναγίας, που κρατά στην αγκαλιά της όχι μόνο τα παιδιά, αλλά όλον τον κόσμο.

Απλώς το αναφέρουμε, για να δούμε πως υπάρχει πολύς χώρος και πολύ υλικό στην παράδοσή μας, να δράσουμε για την ωφέλεια των παιδιών. Το ίδιο, αναλόγως, εννοείται πως αφορά και σε άλλα διάφορα ιδρύματα υψηλότερης βαθμίδας. Τι γίνεται λοιπόν;

Θα πει κάποιος, τι καταλαβαίνουν τα παιδιά από αυτά; Αυτό ακριβώς θέλουμε να ρωτήσουμε κι εμείς. Μήπως η ονομασία στους παιδικούς σταθμούς μπαίνει για τα παιδιά; Τάχα τα παιδιά δύο, τριών, τεσσάρων, πέντε χρονών έχουν την ικανότητα να αντιληφθούν το νόημα της ονομασίας του σχολείου τους; Όχι. Μπαίνει με τη δική μας ψευδαίσθηση, πως περνάει σαν εικόνα εντυπωσιασμού προς τα έξω (γονείς κ.ά) από γνωστά παραμύθια και παιχνίδια, αλλά νομίζουμε πως δεν είναι αυτό το ζητούμενο.

Βάζοντας ένα όνομα όπως είπαμε παραπάνω, ορίζουμε άμεσα και ξεκάθαρα μαζί τις ευθύνες όλων. Και των γονέων και των νηπιαγωγών (των δασκάλων) και του εγγύς περιβάλλοντος και ανεβάζουμε αυτήν την αίσθηση της ευθύνης, τον πήχη όπως θα λέγαμε, στη συνείδησή μας. Προβληματίζουμε τους πάντες, προβληματιζόμαστε κι εμείς. Μας ωθεί, από τη μια, η ονομασία να την τιμήσουμε, εργαζόμαστε κι εμείς, από την άλλη, με το φιλότιμο (που ούτως ή άλλως υπάρχει) και γίνεται το καλύτερο ανθρωπίνως.

Στη συνέχεια, σιγά σιγά και με απλοϊκό τρόπο και σε παιγνιώδη μορφή και με κάθε μέσο που η διδακτική παρέχει, δίνουμε και στα παιδιά την ευκαιρία να γνωρίσουν το πρόσωπο, το γεγονός, τον τόπο, που μπορεί να σταθεί σταθμός στη ζωή τους, σημείο αναφοράς διά βίου, να ρωτήσουν περαιτέρω, να το συζητήσουν με τους γονείς τους. Εκείνοι αφορμώμενοι από αυτό, να πάνε παρακάτω και να αξιοποιήσουν όποια γνώση σχετική και να της δώσουν πολλές προεκτάσεις. Να δουν τελικά τα παιδιά, μεγαλώνοντας, πως κι αυτά ίσως μια μέρα, αν κληθούν να εργαστούν, να επιδιώξουν «το άριστον», να προσφέρουν από τον εαυτό τους, έχουν να μοιάσουν κάποιους που τα έκαναν νωρίτερα. Να καμαρώνουν για τα πρότυπά τους.

Αστείο θα πείτε. Καθόλου! Καταλαβαίνουν. Προσλαμβάνουν. Εμείς δεν μπορούμε ή δε θέλουμε να το παραδεχθούμε. Το γιατί; Ο καθένας ας εξετάσει τον εαυτό του. Σ' αυτά τα θέματα δεν έχουμε δικαίωμα για παραχωρήσεις.

Τελειώνουμε με ένα μέρος από το Δοξαστικό του αγίου Γεωργίου, όπου φαίνεται καθαρά η σχέση του ονόματος με την αντιδιδόμενη χάρη, κάτι που επισημαίνεται συχνά στην υμνολογία της Εκκλησίας με τα ονόματα των αγίων και σύμφωνα βέβαια και με τον τίτλο του άρθου. Θα το γράψουμε σε ελεύθερη μετάφραση:

«Αντάξια του ονόματός σου έζησες και εργάστηκες**,** στρατιώτη Γεώργιε. Διότι αφού πήρες στην πλάτη το σταυρό του Χριστού, καλλιέργησες πνευματικά τη γη, η οποία εκχερσώθηκε από την διαβολική πλάνη. Και αφού ξερίζωσες την αγκαθερή θρησκεία των ειδώλων, ρίζωσες βαθιά το κλήμα της ορθόδοξης πίστης». Αν προσέξουμε, θα δούμε πως το όνομα του αγίου, Γεώργιος, έφερε αποτελέσματα ανάλογα του σημαίνοντός του, δηλαδή, του γεωργού.

Δράττουμε κυριολεκτικά τις ευκαιρίες, αν θέλουμε πραγματικά να αναθρέψουμε - δυστυχώς τώρα μόνοι, χωρίς τη βοήθεια του κράτους – αληθινά Ελληνόπουλα και να βλέπουμε και να απολαμβάνουμε «τα έκγονα φέροντα, κλάδους αγαθοεργίας».

Κιλκίς, 31-5-2016